

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ ¹⁾

z dnia 26 sierpnia 2009 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm. ²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm. ³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 38 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Uczniowie ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, którzy z powodu swojej niepełnosprawności nie potrafią samodzielnie czytać lub pisać, są zwolnieni z części trzeciej egzaminu gimnazjalnego.”;

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 216, poz. 1591).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206 i Nr 56, poz. 458.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 130, poz. 906, z 2008 r. Nr 3, poz. 9 i Nr 178, poz. 1097 oraz z 2009 r. Nr 58, poz. 475 i Nr 83, poz. 694.

2) w § 49:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych, uniemożliwiających przystąpienie do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego lub odpowiedniej części tego egzaminu w terminie do dnia 20 sierpnia danego roku, dyrektor komisji okręgowej, na udokumentowany wniosek dyrektora szkoły, może zwolnić ucznia (słuchacza) z obowiązku przystąpienia do sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego lub odpowiedniej części tego egzaminu. Dyrektor szkoły składa wniosek w porozumieniu z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia albo słuchaczem.”,

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. W przypadku zwolnienia z części egzaminu gimnazjalnego w zaświadczeniu o szczegółowych wynikach egzaminu gimnazjalnego, zamiast wyniku egzaminu gimnazjalnego z odpowiedniej części wpisuje się odpowiednio „zwolniony” lub „zwolniona”.”;

3) w § 54 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Absolwent ma prawo przystąpić w danym roku do egzaminu maturalnego z nie więcej niż sześciu przedmiotów dodatkowych:

1) w części ustnej z:

- a) języka obcego nowożytnego,
- b) języka mniejszości etnicznej,
- c) języka regionalnego – języka kaszubskiego;

2) w części pisemnej z:

- a) biologii,
- b) chemii,
- c) filozofii,
- d) fizyki i astronomii,
- e) geografii,
- f) historii,
- g) historii muzyki,
- h) historii sztuki,
- i) informatyki,
- j) języka łacińskiego i kultury antycznej,

- k) języka mniejszości etnicznej,
- l) języka mniejszości narodowej,
- m) języka obcego nowożytnego,
- n) języka polskiego,
- o) języka regionalnego – języka kaszubskiego,
- p) matematyki,
- r) wiedzy o społeczeństwie,
- s) wiedzy o tańcu.”;

4) w § 104:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zdający, który nie zdał egzaminu maturalnego z określonego przedmiotu lub przedmiotów, w części ustnej lub części pisemnej, albo przerwał egzamin maturalny, może przystąpić ponownie do części ustnej lub części pisemnej egzaminu maturalnego z tego przedmiotu lub przedmiotów w okresie 5 lat od pierwszego egzaminu maturalnego, licząc od października roku, w którym zdający przystąpił do egzaminu maturalnego po raz pierwszy w terminie jego przeprowadzania, określonym w § 61 ust. 1. Przepisy § 63 ust. 1-7 stosuje się odpowiednio.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Po upływie 5 lat od pierwszego egzaminu maturalnego zdający przystępuje do egzaminu maturalnego w pełnym zakresie.”;

5) w § 121 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Na karcie odpowiedzi zdający wpisuje datę urodzenia, symbol cyfrowy zawodu i oznaczenie wersji arkusza egzaminacyjnego oraz zamieszcza numer PESEL. Zdający nie podpisuje karty odpowiedzi.”;

6) w § 124 ust. 1 utrzymuje brzmienie:

„1. Po zakończeniu etapu pisemnego egzaminu zawodowego osoby wchodzące w skład zespołu nadzorującego zbierają od zdających wypełnione karty odpowiedzi i sprawdzają, w obecności tych zdających, poprawność wpisania na karcie odpowiedzi daty urodzenia, symbolu cyfrowego zawodu i oznaczenia wersji arkusza egzaminacyjnego oraz poprawność zamieszczenia numeru PESEL.”;

7) w § 130 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

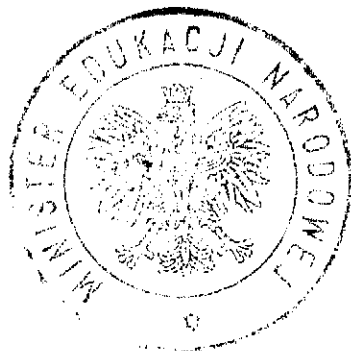
„7. Zdający, o którym mowa w § 129 ust. 2, wpisuje na karcie pracy egzaminacyjnej i na karcie oceny datę urodzenia oraz zamieszcza numer PESEL. Zdający nie podpisuje arkusza egzaminacyjnego, karty pracy egzaminacyjnej i karty oceny.”;

8) w § 134 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Po zakończeniu etapu praktycznego egzaminu zawodowego przeprowadzanego dla zdających, o których mowa w § 129 ust. 2, członkowie zespołu nadzorującego etap praktyczny zbierają od zdających prace egzaminacyjne i karty oceny oraz sprawdzają, w obecności tych zdających, poprawność wpisania daty urodzenia oraz poprawność zamieszczenia numeru PESEL. Przewodniczący zespołu nadzorującego etap praktyczny lub wskazany przez niego członek tego zespołu pakuje prace egzaminacyjne wraz z kartami oceny do zwrotnych kopert i zakleja je w obecności osób wchodzących w skład zespołu nadzorującego etap praktyczny oraz przedstawiciela zdających, a następnie przekazuje je kierownikowi ośrodka egzaminacyjnego. Kierownik ośrodka egzaminacyjnego przechowuje i zabezpiecza koperty zawierające prace egzaminacyjne wraz z kartami oceny, a następnie przekazuje je dyrektorowi komisji okręgowej.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2009 r.

Minister
Edukacji Narodowej

Katarzyna Hall
Katarzyna Hall

Uzasadnienie

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, z późn. zm.) stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.). Przedmiotowa zmiana rozporządzenia przewiduje:

- 1) zwolnienie z części trzeciej egzaminu gimnazjalnego uczniów ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, którzy nie potrafią samodzielnie czytać lub pisać;
- 2) możliwość zwolnienia ucznia z obowiązku przystąpienia do części egzaminu gimnazjalnego, w przypadku gdy z powodów losowych lub zdrowotnych nie może przystąpić do odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego w terminie do dnia 20 sierpnia danego roku;
- 3) większą liczbę możliwych do wyboru przedmiotów dodatkowych na egzaminie maturalnym - zamiast trzech przedmiotów sześć;
- 4) doprecyzowanie terminu, do którego zdający może ponownie przystąpić do egzaminu maturalnego z niezdanego przedmiotu.

1. Zmiana w § 1 pkt 1 rozporządzenia (dot. § 38 ust. 4) przewiduje zwolnienie z części trzeciej egzaminu gimnazjalnego uczniów ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, którzy nie potrafią samodzielnie czytać lub pisać.

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.) w art. 3 pkt 18 definiuje niepełnosprawność sprzężoną, jako występowanie u dziecka niesłyszącego lub słabosłyszącego, niewidomego lub słabowidzącego, z niepełnosprawnością ruchową, z upośledzeniem umysłowym albo autyzmem co najmniej jeszcze jednej z wymienionych niepełnosprawności.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. Nr 19, poz. 167) w § 6 ust. 8 zobowiązuje dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej do opracowania szczegółowej informacji o sposobie dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego do potrzeb uczniów niepełnosprawnych. Informacja na ten temat podawana jest do wiadomości publicznej na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, nie później niż na 12 miesięcy przed terminem egzaminu. Biorąc pod uwagę indywidualne wskazania określone w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej podaje, jako jedną z możliwości dostosowania warunków i formy przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego, korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i zapisywaniu odpowiedzi, jeżeli w toku edukacji zapewniono uczniowi taką organizację nauki oraz metody pracy i uczeń ten został wdrożony do odpowiedniej współpracy z nauczycielem. Takie formy dostosowania warunków i formy zdawania egzaminu gimnazjalnego przewidywane są m.in. dla uczniów z dziecięcym porażeniem mózgowym.

Od roku szkolnego 2008/2009 wszyscy uczniowie gimnazjum mają obowiązek przystąpienia do trzeciej części egzaminu gimnazjalnego – egzaminu z języka obcego nowożytnego. Problem dotyczy dzieci (najczęściej z dziecięcym porażeniem mózgowym), które z powodu sprzężonych niepełnosprawności nie czytają lub nie piszą samodzielnie. Nauczyciel prowadzący zajęcia z tymi uczniami wyręcza je w pisaniu lub czytaniu na codziennych zajęciach lekcyjnych oraz w trakcie egzaminu gimnazjalnego. W części humanistycznej i matematyczno-przyrodniczej egzaminu gimnazjalnego stosowane jest wspomaganie uczniów w czytaniu lub pisaniu, a zasada niepowoływania w skład zespołu nauczycieli przedmiotu objętego egzaminem, jest w tych wypadkach ściśle przestrzegana. Na egzaminie gimnazjalnym z języka obcego sytuacja jest szczególna – tylko nauczyciel danego języka może dziecku poprawnie odczytać tekst i zapisać jego odpowiedź, natomiast zgodnie z § 43 ust. 6 jego obecność na sali egzaminacyjnej jest niedozwolona. Jednocześnie przystąpienie ucznia gimnazjum do wszystkich części egzaminu gimnazjalnego jest obowiązkowe i jest jednym z warunków ukończenia szkoły. Stąd też należy wprowadzić rozwiązanie, zgodnie z którym uczniowie ze sprzężonymi

niepełnosprawnościami, którzy samodzielnie nie czytają tekstu lub nie piszą, są zwolnieni z części trzeciej egzaminu gimnazjalnego.

2. Zmiana w § 1 pkt 2 rozporządzenia (dot. § 49 ust. 4 i 5) daje możliwość zwolnienia ucznia z obowiązku przystąpienia do części egzaminu gimnazjalnego, w przypadku gdy z powodów losowych lub zdrowotnych nie może on przystąpić do odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego w terminie do dnia 20 sierpnia danego roku.

Egzamin gimnazjalny przeprowadzany jest w ciągu trzech kolejnych dni – odpowiednio egzamin z części humanistycznej, matematyczno-przyrodniczej oraz z języka obcego nowożytnego. Zdarza się, że z przyczyn losowych lub zdrowotnych uczeń nie może przystąpić do jednej z wymienionych powyżej części egzaminu w terminie do dnia 20 sierpnia danego roku. Konsekwencją nieprzystąpienia do całego egzaminu gimnazjalnego jest nieukończenie szkoły i powtarzanie ostatniej klasy gimnazjum. W przypadkach niezależnych od ucznia jest to dla niego krzywdzące. W związku z tym wprowadza się zmianę w § 49 przedmiotowego rozporządzenia, dającą możliwość ukończenia gimnazjum i przystąpienia do procesu rekrutacyjnego do szkół ponadgimnazjalnych ww. uczniom.

3. Zmiana w § 1 pkt 3 rozporządzenia (dot. § 54 ust. 3) ma na celu zwiększenie liczby możliwych do wyboru przedmiotów dodatkowych na egzaminie maturalnym z trzech do sześciu. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 września 2008 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych* (Dz. U. Nr 178, poz. 1097) wprowadza istotną zmianę w zasadach przeprowadzania egzaminu maturalnego od roku szkolnego 2009/2010.

Absolwent szkoły ponadgimnazjalnej będzie musiał zdać egzaminy z trzech przedmiotów obowiązkowych – języka polskiego, języka obcego nowożytnego oraz z matematyki, na poziomie podstawowym. Ponadto absolwent szkoły lub oddziału z nauczaniem języka danej mniejszości narodowej będzie zdawał egzamin z języka mniejszości narodowej. Oprócz egzaminów obowiązkowych każdy absolwent może wybrać na egzaminie maturalnym od jednego do trzech przedmiotów dodatkowych, z określonej w rozporządzeniu listy przedmiotów.

Egzamin z przedmiotów dodatkowych może być zdawany na poziomie podstawowym lub rozszerzonym.

Konieczność zdawania egzaminów z określonych przedmiotów obowiązkowych tylko na poziomie podstawowym może spowodować, że część młodzieży szczególnie uzdolnionej będzie miała ograniczoną możliwość wyboru interesujących ją zróżnicowanych kierunków studiów. W przypadku, gdy uczelnie określą kryteria rekrutacyjne na poziomie rozszerzonym z jednego lub dwóch przedmiotów zdawanych obowiązkowo, spowoduje to wyraźne ograniczenie możliwości wyboru przedmiotów dodatkowych.

Zgodnie z obowiązującymi w 2009 r. zasadami przeprowadzania egzaminu maturalnego, absolwent mógł zdawać nawet sześć przedmiotów na poziomie rozszerzonym, jeżeli takie wymagania rekrutacyjne stawiały przyszłym studentem szkoły wyższe. Zasady przeprowadzania egzaminu maturalnego, które będą obowiązywać w 2010 r., dają absolwentowi szkoły ponadgimnazjalnej możliwość zdania tylko trzech przedmiotów na poziomie rozszerzonym. Może się to okazać niewystarczające do uzyskania indeksu na wybrany kierunek studiów, szczególnie w przypadku osób bardzo uzdolnionych, które chciałyby podjąć naukę równoległe na dwóch kierunkach. Wprowadzana zmiana polega więc na zwiększeniu liczby możliwych do wyboru przedmiotów dodatkowych, które można zdawać na poziomie rozszerzonym, z trzech do sześciu.

4. Zmiana w § 1 pkt 4 rozporządzenia (dot. § 104 ust. 1 i ust. 3) ma na celu doprecyzowanie terminu, do którego zdający może ponownie przystąpić do egzaminu maturalnego z niezdanego przedmiotu.

W związku z tym, że egzamin maturalny po raz pierwszy został przeprowadzony w roku szkolnym 2004/2005, w 2010 r. mija 5-letni okres, w którym zdający może ponownie przystąpić do egzaminu z niezdanego za pierwszym razem przedmiotu, bez konieczności zdawania egzaminu maturalnego w pełnym zakresie.

5. Zmiany w § 1 pkt 5-8 rozporządzenia (dot. § 121 ust. 7, § 124 ust. 1, § 130 ust. 7 oraz § 134 ust. 2) wynikają z konieczności dostosowania przepisów rozporządzenia do terminologii użytej w ustawie z dnia 10 kwietnia 1974 r. o *ewidencji ludności i dowodach osobistych* (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o *działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt ww. rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej (www.men.gov.pl). Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych, w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w *sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. W zakresie wskazania podmiotów, na które oddziałuje rozporządzenie

Rozporządzenie dotyczy uczniów, nauczycieli, rodziców, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, okręgowych komisji egzaminacyjnych i szkół wyższych.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania następującym związkom zawodowym i partnerom społecznym:

- 1) Chrześcijańskiemu Związkowi Zawodowemu „Solidarność im. ks. Jerzego Popiełuszki”,
- 2) Zarządowi Głównemu Związku Nauczycielstwa Polskiego,
- 3) Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”,
- 4) Komisji Krajowej Wolnego Związku Zawodowego „Sierpień 80”,
- 5) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
- 6) Zarządowi Krajowemu Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce,
- 7) Związkowi Zawodowemu Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”,
- 8) Krajowej Sekcji Oświaty NSZZ „Solidarność 80”,
- 9) Niezależnemu Samorządnemu Związkowi Zawodowemu Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych,
- 10) Związkowi Zawodowemu „Rada Poradnictwa”,
- 11) Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność 80”,
- 12) Sekretariatowi Konferencji Episkopatu Polski,
- 13) Polskiej Radzie Ekumenicznej,
- 14) Radzie Szkół Katolickich,
- 15) Społecznemu Towarzystwu Oświatowemu,
- 16) Krajowemu Forum Oświaty Niepublicznej,
- 17) Rzecznikowi Praw Dziecka,
- 18) Krajowemu Porozumieniu Rodziców i Rad Rodziców,
- 19) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Kadry Kierowniczej Oświaty,
- 20) Konfederacji Stowarzyszeń Nauczycielskich,
- 21) Stowarzyszeniu Dyrektorów Szkół Średnich,

- 22) Polskiemu Stowarzyszeniu Dyrektorów Szkół,
- 23) Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego,
- 24) Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego,
- 25) Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich,
- 26) Konferencji Rektorów Zawodowych Szkół Polskich.

Uwagi do projektu złożyła jedynie Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich, która zaproponowała żeby w § 1 pkt 1 projektu rozporządzenia dotyczącym § 38 ust. 4 usunąć wyraz „samodzielnie”.

Powyzsza uwaga nie została uwzględniona. W przypadku uczniów ze sprzężonymi niepełnosprawnościami niejednokrotnie dysfunkcje psychofizyczne są na tyle poważne, że uniemożliwiają podjęcie w sposób samodzielny czynności czytania lub pisania, co nie jest równoznaczne z tym, że uczniowie ci nie mogliby opanować tych umiejętności (często wynika to z dysfunkcji fizycznych).

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Na etapie opracowywania rozporządzenia nie ma możliwości precyzyjnego określenia dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa. Ustalenie zwiększonych kosztów wynikających z potrzeby sprawdzenia dodatkowych arkuszy egzaminacyjnych będzie możliwe pod koniec lutego 2010 r., w momencie gdy zostaną złożone przez uczniów szkół ponadgimnazjalnych ostateczne pisemne deklaracje dotyczące wyboru przedmiotów egzaminacyjnych. Przyjmuje się, że wzrost kosztów przeprowadzenia egzaminu maturalnego w przyszłym roku będzie niewielki i zostanie poniesiony w ramach wydatków zaplanowanych na rok 2010 w części 30 – Oświata i wychowanie.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, oraz sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, oraz sytuację i rozwój regionalny.